O'QUVCHILARDA KREATIV TAFAKKURNING SHAKLLANISHIGA TA'SIR ETUVCHI PSIXOLOGIK-PEDAGOGIK OMILLAR

Yusupova Gulbahor
Nizomiy Ganjaviy nomidagi O'zbekiston milliy pedagogika universiteti mustaqil tadqiqotchisi
O'quvchilarni kasb-hunarga yo'naltirish va psixologik-pedagogik respublika tashxis markazi psixolog-metodisti

ANNOTATSIYA

Mazkur maqolada o'quvchilarda kreativ tafakkurning shakllanishiga ta'sir etuvchi psixologik-pedagogik omillar tahlil qilingan. Kreativ fikrlashning tug'ma va o'zgarmas sifat emas, balki biologik, psixologik, ijtimoiy va pedagogik omillar ta'sirida bosqichma-bosqich rivojlanadigan murakkab psixik jarayon ekanligi yoritilgan. Maktab yoshining kreativ tafakkur rivojlanishidagi ahamiyati, bilish jarayonlari, ichki motivatsiya, emotsional muhit va psixologik xavfsizlikning kreativ faoliyat bilan bog'liqligi ko'rib chiqilgan. Shuningdek, oila, tengdoshlar, pedagoglar va maktab psixologining o'quvchi kreativ salohiyatini rivojlantirishdagi o'rni tahlil etilgan. Kreativ tafakkurni rivojlantirishda zamonaviy interfaol metodlar, jumladan brainstorming, dizayn fikrlash, gamifikatsiya, metaforik kartalar, rolli o'yinlar, loyiha faoliyati va reflektiv texnikalardan foydalanish imkoniyatlari asoslangan. Maqolada maktab psixologining diagnostik, profilaktik, rivojlantiruvchi va maslahat faoliyatini kreativ tafakkurni rivojlantirish bilan integratsiyalash zarurligi ta'kidlangan.

Kalit so'zlar: kreativ tafakkur, kreativlik, psixologik-pedagogik omillar, bilish jarayonlari, ichki motivatsiya, psixologik xavfsizlik, emotsional muhit, ijtimoiy muhit, ta'lim muhiti, maktab psixologi.

ABSTRACT

This article analyzes the psychological and pedagogical factors influencing the formation of creative thinking among students. Creative thinking is considered not an innate and unchangeable quality, but a complex mental process that develops gradually under the influence of biological, psychological, social and pedagogical factors. The importance of school age in the development of creative thinking, cognitive processes, intrinsic motivation, emotional environment and psychological safety is examined. The role of family, peers, teachers and school psychologists in developing students' creative potential is also analyzed. The article substantiates the use of modern interactive methods such as brainstorming, design thinking, gamification, metaphorical cards, role-playing, project-based activities and reflective techniques. The necessity of integrating the development of creative thinking into the diagnostic, preventive, developmental and counseling activities of school psychologists is emphasized.

Keywords: creative thinking, creativity, psychological and pedagogical factors, cognitive processes, intrinsic motivation, psychological safety, emotional environment, social environment, educational environment, school psychologist.

© Ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.

АННОТАЦИЯ

В статье анализируются психологические и педагогические факторы, влияющие на формирование креативного мышления учащихся. Креативное мышление рассматривается не как врожденное и неизменное качество, а как сложный психический процесс, постепенно развивающийся под влиянием биологических, психологических, социальных и педагогических факторов. Рассматривается значение школьного возраста в развитии креативного мышления, а также роль познавательных процессов, внутренней мотивации, эмоциональной среды и психологической безопасности. Анализируется влияние семьи, сверстников, педагогов и школьного психолога на развитие творческого потенциала учащихся. Обосновывается применение современных интерактивных методов, включая мозговой штурм, дизайн-мышление, геймификацию, метафорические карты, ролевые игры, проектную деятельность и рефлексивные техники. Подчеркивается необходимость интеграции развития креативного мышления в диагностическую, профилактическую, развивающую и консультативную деятельность школьного психолога.

Ключевые слова: креативное мышление, креативность, психолого-педагогические факторы, познавательные процессы, внутренняя мотивация, психологическая безопасность, эмоциональная среда, социальная среда, образовательная среда, школьный психолог.

Kirish. Kreativ fikrlash inson shaxsining tug‘ma va o‘zgarmas sifati emas, balki ma’lum psixologik, biologik va ijtimoiy omillar ta’sirida bosqichma-bosqich rivojlanadigan murakkab psixik jarayondir. Zamonaviy psixologiya va pedagogika fanlari kreativlikni insonning butun hayoti davomida rivojlantirish mumkinligini e’tirof etsa-da, aynan maktab yoshi uning shakllanishi uchun eng qulay va sezgir davrlardan biri hisoblanadi. Chunki ushbu davrda bolaning bilishga bo‘lgan qiziqishi, tasavvuri, tafakkuri, nutqi, emotsional-intellektual rivojlanishi hamda ijtimoiy tajribasi jadal sur’atlarda takomillashadi.

Psixologik tadqiqotlar shuni ko‘rsatadiki, maktab yoshida bosh miya, ayniqsa, rejalashtirish, muammolarni hal qilish, qaror qabul qilish, diqqatni boshqarish va moslashuvchan fikrlash uchun mas’ul bo‘lgan prefrontal po‘stloq faol rivojlanadi. Aynan shu davrda o‘quvchilarda sabab-oqibat bog‘lanishlarini tushunish, muammolarga turli nuqtayi nazardan qarash, taxminlar ilgari surish, taqqoslash, umumlashtirish va yangi g‘oyalarni yaratishga bo‘lgan tabiiy ehtiyoj kuchayadi. Mazkur imkoniyatlardan samarali foydalanish kreativ fikrlashni rivojlantirish uchun mustahkam psixologik zamin yaratadi.

Kreativ fikrlashning shakllanishi bilish jarayonlarining o‘zaro uyg‘un rivojlanishi bilan bevosita bog‘liq. Xususan, idrok o‘quvchiga atrofdagi voqea-hodisalarni kuzatish va ulardagi o‘ziga xos jihatlarni payqash imkonini bersa, diqqat muammoning muhim tomonlariga e’tibor qaratishga xizmat qiladi. Xotira ilgari o‘zlashtirilgan bilim va tajribalarni yangi vaziyatlarda qo‘llashga yordam beradi. Tasavvur esa mavjud bilimlarni yangicha uyg‘unlashtirish, hali mavjud bo‘lmagan obrazlar va g‘oyalarni yaratish imkonini beradi. Tafakkur esa mazkur jarayonlarning barchasini boshqarib, yangi yechimlar ishlab chiqishning asosiy mexanizmini tashkil etadi.

Shu bois kreativlikni rivojlantirish faqatgina fantaziya yoki tasavvurni kuchaytirish bilan cheklanmaydi. U kuzatuvchanlik, qiziquvchanlik, analitik va tanqidiy fikrlash, emotsional intellekt,

© Ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.

kommunikativ kompetensiyalar hamda refleksiya kabi ko‘plab psixologik sifatlarning uyg‘un rivojlanishini talab qiladi. O‘quvchi muammoni ko‘ra olmasa, savol bera olmasa yoki o‘z fikrini erkin ifoda eta olmasa, unda kreativ salohiyat to‘liq namoyon bo‘lmaydi.

Asosiy qism. Maktab yoshidagi bolalarning kreativ rivojlanishida motivatsiya ham muhim o‘rin egallaydi. Tadqiqotlar shuni ko‘rsatadiki, ichki motivatsiya – ya’ni o‘quvchining bilishga bo‘lgan qiziqishi, yangilik yaratishdan zavqlanishi va o‘z imkoniyatlarini sinab ko‘rishga bo‘lgan ehtiyoji kreativ faoliyatning eng kuchli omillaridan biridir. Aksincha, faqat baho olish yoki jazodan qochish kabi tashqi motivlarga asoslangan faoliyat kreativ fikrlashning rivojlanishini cheklashi mumkin.

Kreativlikning rivojlanishida emotsional muhit ham alohida ahamiyatga ega. O‘quvchi o‘z fikri tanqid qilinadigan, xato qilishdan qo‘rqadigan yoki tashabbusi e’tiborsiz qoldiriladigan muhitda erkin fikr yurita olmaydi. Psixologik xavfsizlik hukm surgan muhit esa o‘quvchida o‘ziga ishonchni mustahkamlaydi, mustaqil fikrlashga undaydi va yangi g‘oyalarni ilgari surishga rag‘batlantiradi. Shu sababli kreativ ta’lim muhitining asosiy tamoyillari o‘zaro hurmat, qo‘llab-quvvatlash, fikrlar xilma-xilligini qadrlash va xatoni rivojlanishning tabiiy qismi sifatida qabul qilishdan iborat.

Xitoylik ta’lim tadqiqotchilari Xinxiu Jiang va Xiaorui Huangning 2026-yilda Finlandiya va Gonkongdagi o‘quvchilar ma’lumotlari asosida olib borgan tadqiqotida psixologik-emotsional xavfsizlikning kreativ fikrlash bilan bog‘liqligi qiziquvchanlik orqali namoyon bo‘lishi aniqlangan. Mualliflar xulosasiga ko‘ra, “Psychological-emotional safety was positively associated with creative thinking through curiosity” — **“Psixologik-emotsional xavfsizlik qiziquvchanlik orqali kreativ fikrlash bilan ijobiy bog‘liq bo‘lgan”.** [1]

Kreativ fikrlashni rivojlantirish jarayoni faqat dars mashg‘ulotlari bilan chegaralanib qolmaydi. Oila, tengdoshlar muhiti, maktabdagi psixologik iqlim, o‘qituvchilar va psixologlarning munosabati ham ushbu jarayonga sezilarli ta’sir ko‘rsatadi. Farzandning savollariga qiziqish bilan javob beradigan, mustaqil qaror qabul qilishiga imkon yaratadigan va tashabbuslarini qo‘llab-quvvatlaydigan oilalarda kreativ salohiyatning rivojlanishi yuqoriroq bo‘lishi kuzatiladi. Xuddi shuningdek, maktabda ham o‘quvchining fikrini tinglash, unga tanlov imkoniyatini berish va muvaffaqiyatini e’tirof etish uning ijodiy faolligini oshiradi.

Mazkur yondashuv O‘zbekistondagi tadqiqotlarda ham o‘z aksini topgan. Bo‘lajak muhandislarning kreativ qobiliyatlarini o‘rganishga bag‘ishlangan tadqiqotda kreativlikning ravonlik, moslashuvchanlik, o‘ziga xoslik va yaratuvchanlik ko‘rsatkichlari turli tafakkur uslublari bilan bog‘liqligi aniqlangan. Xususan, ravonlik pragmatik va realistik, moslashuvchanlik idealistik va realistik, o‘ziga xoslik sintetik va analitik, yaratuvchanlik esa sintetik va analitik tafakkur tiplari bilan bog‘liq ekanligi ko‘rsatilgan.[2]

Tadqiqot metodologiyasi

Mazkur tadqiqot nazariy-tahliliy xarakterga ega. Tadqiqotning metodologik asosini kreativ tafakkurning shakllanishiga ta’sir etuvchi psixologik va pedagogik omillarni tizimli ravishda o‘rganish tashkil etadi.

Tadqiqot jarayonida quyidagi metodlardan foydalanildi:

---

[1] Jiang, X., Huang, X. Perceived School Safety and Creative Thinking: The Sequential Mediating Roles of Cooperation and Curiosity in Finland and Hong Kong (China). Behavioral Sciences, 2026, 16(8), 1387. DOI: 10.3390/bs16081387.

[2] Kreativlik testi” va A.A. Alekseyev, L.A. Gromovalarning “Tafakkur uslublari” metodikalari orasidagi bog‘lanishlarning o‘ziga xos jihatlari. Psixologiya ilmiy jurnali. – 2025. – № 2

© Ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.

Nazariy tahlil — kreativ fikrlash, kreativlik va uning rivojlanish omillariga oid ilmiy qarashlarni o‘rganish va tahlil qilish.

Ilmiy manbalarni umumlashtirish — kreativ tafakkurning shakllanishiga ta’sir etuvchi biologik, kognitiv, emotsional, ijtimoiy va pedagogik omillarni umumlashtirish.

Qiyosiy tahlil — turli ilmiy tadqiqotlarda kreativlikning rivojlanishi bilan bog‘liq omillarni o‘zaro qiyoslash.

Tizimli yondashuv — kreativ tafakkurni alohida psixologik xususiyat sifatida emas, balki bilish jarayonlari, motivatsiya, emotsional holat, ijtimoiy munosabatlar va ta’lim sharoitlari bilan o‘zaro bog‘liq tizim sifatida o‘rganish.

Tadqiqotning asosiy tahlil birliklari sifatida biologik, kognitiv, emotsional, ijtimoiy va pedagogik omillar belgilandi.

Mazkur jarayonda maktab psixologi alohida o‘rin tutadi. Zamonaviy ta’lim sharoitida psixologning faoliyati faqat psixologik diagnostika yoki individual maslahat berish bilan cheklanmaydi. U ta’lim jarayonining faol ishtirokchisi sifatida o‘quvchilarning intellektual, emotsional va ijtimoiy rivojlanishini qo‘llab-quvvatlash, kreativ salohiyatini yuzaga chiqarish hamda rivojlantirishga xizmat qiluvchi psixologik-pedagogik sharoitlarni yaratishda muhim rol o‘ynaydi.

Maktab psixologi kreativ fikrlashni rivojlantirish bo‘yicha quyidagi faoliyat yo‘nalishlarini amalga oshirishlari tavsiya etiladi:

✓ o‘quvchilarning kreativ salohiyatini kuzatish va rivojlanish ehtiyojlarini aniqlash;

✓ kreativ fikrlashni rivojlantiruvchi guruh mashg‘ulotlari va psixologik treninglarni tashkil etish;

✓ o‘quvchilarda tashabbuskorlik, mustaqil fikrlash va muammolarni hal qilish ko‘nikmalarini rivojlantirish;

✓ pedagoglarga kreativ ta’lim metodlarini qo‘llash bo‘yicha metodik tavsiyalar berish;

✓ ota-onalarning farzand kreativligini qo‘llab-quvvatlash bo‘yicha psixologik madaniyatini oshirish;

✓ maktabda psixologik xavfsiz va qo‘llab-quvvatlovchi muhitni shakllantirish.

Bugungi kunda Z va Alfa avlodlari bilan ishlash maktab psixologidan ham yangicha kompetensiyalarni talab qilmoqda. Endilikda psixolog mashg‘ulotlarni tashkil etishda faqat suhbat yoki an’anaviy trening metodlari bilan cheklanib qolmasdan, brainstorming, dizayn fikrlash, gamifikatsiya, metaforik kartalar, rolli o‘yinlar, loyiha faoliyati, reflektiv texnikalar, vizual metodlar va raqamli vositalardan samarali foydalanishi zarur. Bunday yondashuvlar o‘quvchilarning faol ishtirokini ta’minlabgina qolmay, ularning kreativ fikrlash, hamkorlik, muloqot va o‘zini namoyon qilish kompetensiyalarini ham rivojlantiradi.

Ta’kidlash joizki, kreativ fikrlashni rivojlantirish alohida mashg‘ulot yoki qisqa muddatli loyiha bilan cheklanmaydi. U maktab psixologining diagnostik, profilaktik, rivojlantiruvchi va maslahat berish faoliyatining barcha yo‘nalishlariga integratsiyalashgan holda olib borilishi lozim. Faqat tizimli va uzluksiz tashkil etilgan psixologik-pedagogik faoliyatgina o‘quvchilarning kreativ salohiyatini to‘liq ro‘yobga chiqarishga xizmat qiladi.

© Ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.

Kutilayotgan natijalar

Tadqiqot natijalariga ko'ra, o'quvchilarda kreativ tafakkurning shakllanishiga ta'sir etuvchi o'zaro bog'liq psixologik va pedagogik omillar aniqlanishi hamda ularning kreativ tafakkur rivojlanishidagi ahamiyati belgilanishi kutilmoqda.

Sababi, maktab yoshi kreativ fikrlashni rivojlantirish uchun eng qulay va sezgir rivojlanish bosqichlaridan biri hisoblanadi. Aynan ushbu davrda o'quvchilarning bilish jarayonlari, tasavvuri, mustaqil fikrlashi, qiziquvchanligi va muammolarni hal qilish qobiliyati jadal rivojlanadi. Mazkur imkoniyatlardan samarali foydalanish o'quvchilarning nafaqat ijodiy salohiyatini, balki tanqidiy fikrlashini, emotsional intellektini, kommunikativ kompetensiyalarini va hayotiy muammolarni mustaqil hal qilish ko'nikmalarini ham rivojlantirishga xizmat qiladi.

Kreativ fikrlashning shakllanishi biologik omillar bilan bir qatorda psixologik xavfsizlik, ichki motivatsiya, qo'llab-quvvatlovchi ta'lim muhiti, oila, pedagog va tengdoshlar bilan munosabatlar kabi ko'plab omillarga bog'liq. Shu bois kreativlikni rivojlantirish faqat alohida mashg'ulotlar emas, balki maktabdagi umumiy psixologik-pedagogik muhitning ajralmas tarkibiy qismi sifatida tashkil etilishi zarur.

Kreativ fikrlashni shakllanishiga ta'sir etuvchi omillar

Omillar	Mazmuni	Psixolog uchun amaliy ahamiyati
Biologik	Miya rivojlanishi, yosh xususiyatlari	Mashg'ulotlarni yoshga mos rejalashtirish
Kognitiv	Diqqat, xotira, tafakkur, tasavvur	Bilish jarayonlarini rivojlantiruvchi mashqlarni qo'llash
Emotsional	Ichki motivatsiya, o'ziga ishonch, psixologik xavfsizlik	Qo'llab-quvvatlovchi va rag'batlantiruvchi muhit yaratish
Ijtimoiy	Oila, maktab, tengdoshlar, pedagoglar	Ota-onalar va pedagoglar bilan hamkorlikni yo'lga qo'yish
Pedagogik	Interfaol metodlar, kreativ topshiriqlar, refleksiya	Kreativ mashg'ulotlar va innovatsion metodlardan foydalanish

Mazkur jarayonda maktab psixologi o'quvchilarning kreativ salohiyatini aniqlash, rivojlantirish va qo'llab-quvvatlashda strategik ahamiyatga ega mutaxassis hisoblanadi. U diagnostika, rivojlantiruvchi mashg'ulotlar, pedagoglar va ota-onalar bilan hamkorlik hamda psixologik xavfsiz muhitni shakllantirish orqali har bir o'quvchining individual imkoniyatlarini ro'yobga chiqarishga ko'maklashadi. Demak, kreativ fikrlashni rivojlantirishga ilmiy asoslangan va tizimli yondashuv maktab psixologining kasbiy faoliyatida ustuvor yo'nalishlardan biri bo'lishi lozim. Ushbu nazariy asoslar qo'llanmaning keyingi boblarida keltiriladigan amaliy mashg'ulotlar va interfaol metodlarning mazmunini ilmiy jihatdan asoslashga xizmat qiladi.

Kreativ fikrlash XXI asrda shaxsning intellektual salohiyati, innovatsion yondashuvi va raqobatbardoshligini belgilovchi muhim kompetensiyalardan biri sifatida e'tirof etilmoqda. Ta'lim tizimining asosiy vazifasi o'quvchilarga tayyor bilimlarni yetkazish bilangina cheklanmay, ularda

© Ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.

mustaqil fikrlash, muammolarni tahlil qilish, yangicha g'oyalar ishlab chiqish hamda o'z bilimlarini amaliy faoliyatda samarali qo'llay olish ko'nikmalarini shakllantirishdan iboratdir. Shu nuqtayi nazardan, kreativ fikrlashni rivojlantirish maktab psixologining rivojlantiruvchi faoliyatidagi ustuvor yo'nalishlardan biri hisoblanadi.

Kreativlikning mazmun-mohiyati, uning ilmiy asoslari hamda rivojlanish mexanizmlarining tahlili ushbu sifat tug'ma iste'dod bilangina belgilanmasligini, balki qulay psixologik muhit, maqsadli pedagogik yondashuvlar va muntazam rivojlantiruvchi mashg'ulotlar orqali izchil shakllantirilishi mumkinligini ko'rsatadi. O'quvchilarda ravonlik, moslashuvchanlik, originallik va g'oyalarni takomillashtirish kabi kreativ fikrlash komponentlarini rivojlantirish ularning intellektual faolligi, tashabbuskorligi, muammolarni innovatsion hal etish qobiliyati hamda shaxsiy rivojlanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

Bugungi kunda umumta'lim maktablarida ta'lim olayotgan Z va Alfa avlodlari axborotni qabul qilish, o'rganish va muloqot qilish usullari jihatidan avvalgi avlodlardan sezilarli darajada farqlanadi. Ularning raqamli muhitda ulg'ayayotgani, tezkor axborot almashinuviga moslashgani, vizual va interaktiv faoliyatga bo'lgan ehtiyoji maktab psixologidan ham zamonaviy yondashuvlarni qo'llashni talab etadi. Shu sababli kreativ mashg'ulotlarni rejalashtirishda o'quvchilarning yosh, individual va avlod xususiyatlarini hisobga olish, ularni faol ishtirok etishga undovchi interfaol metodlardan foydalanish muhim ahamiyat kasb etadi.

Kreativ fikrlashni rivojlantirishning samaradorligi, avvalo, psixologik xavfsiz va qo'llab-quvvatlovchi muhit yaratish, o'quvchilarning fikrini hurmat qilish, tashabbuskorligini rag'batlantirish hamda xatoga rivojlanish imkoniyati sifatida munosabatda bo'lish bilan chambarchas bog'liq. Bunday muhitda o'quvchilar o'z imkoniyatlarini erkin namoyon etadi, yangilik yaratishga intiladi va o'z salohiyatini to'liq ro'yobga chiqarish imkoniga ega bo'ladi.

Shu bilan birga, kreativ fikrlashni rivojlantirish faqat alohida mashg'ulotlar bilan cheklanib qolmasdan, maktab psixologining diagnostik, profilaktik, rivojlantiruvchi va maslahat berish faoliyatiga kompleks ravishda integratsiya qilinishi lozim. Ota-onalar, pedagoglar va ta'lim tashkiloti rahbariyati bilan samarali hamkorlikni yo'lga qo'yish, o'quvchilarning individual ehtiyojlarini hisobga olgan holda tizimli faoliyatni tashkil etish kreativ salohiyatni rivojlantirishning muhim shartlaridan biridir.

Xulosa va takliflar

O'quvchilarda kreativ tafakkurning shakllanishi murakkab va ko'p omilli psixologik-pedagogik jarayon hisoblanadi. Tahlillar shuni ko'rsatadiki, kreativlik faqat tug'ma qobiliyat bilan belgilanmaydi. Uning rivojlanishida biologik va yosh xususiyatlari bilan bir qatorda kognitiv jarayonlar, ichki motivatsiya, o'ziga ishonch, psixologik xavfsizlik, oila va tengdoshlar muhiti, pedagogik yondashuvlar ham muhim o'rin tutadi.

Maktab yoshi kreativ tafakkurni rivojlantirish uchun muhim davr bo'lib, aynan shu bosqichda o'quvchilarning qiziquvchanligi, tasavvuri, mustaqil fikrlashi va muammolarni hal qilish qobiliyatidan samarali foydalanish zarur.

Shu asosda quyidagi takliflarni ilgari surish mumkin:

1. Maktab psixologining rivojlantiruvchi faoliyatiga kreativ tafakkurni rivojlantirishga qaratilgan tizimli mashg'ulotlarni kiritish.

2. O'quvchilarning yosh va individual-psixologik xususiyatlariga mos kreativ topshiriqlar bankini shakllantirish.

© Ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.

3. Maktabda psixologik xavfsiz, qo'llab-quvvatlovchi va fikrlar xilma-xilligini qadrlaydigan muhitni rivojlantirish.

4. Ichki motivatsiyani kuchaytiruvchi, o'quvchining qiziqishi va mustaqilligiga tayanadigan mashg'ulotlarni ko'paytirish.

5. Ota-onalarni o'quvchilarning kreativ salohiyatini qo'llab-quvvatlashga yo'naltirish.

6. Kreativ tafakkurni rivojlantirishda brainstorming, dizayn fikrlash, gamifikatsiya, loyiha faoliyati, rolli o'yinlar va reflektiv texnikalardan foydalanish.

7. Kreativ fikrlashni maktab psixologining diagnostik, profilaktik, rivojlantiruvchi va maslahat faoliyatiga kompleks ravishda integratsiya qilish.

Demak, o'quvchilarda kreativ tafakkurni rivojlantirish alohida psixologik mashg'ulotlar bilangina emas, balki o'quvchining butun ta'limiy va ijtimoiy muhitini qo'llab-quvvatlovchi tizimli psixologik-pedagogik yondashuv orqali amalga oshirilishi lozim. Bunday yondashuv o'quvchilarning kreativ salohiyatini ro'yobga chiqarish bilan birga, ularning mustaqil fikrlashi, tashabbuskorligi, muloqot kompetensiyasi va muammolarni innovatsion hal qilish qobiliyatlarini rivojlantirishga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yhati

1. **Jiang Xinxiu, Huang Xiaorui.** "Perceived School Safety and Creative Thinking: The Sequential Mediating Roles of Cooperation and Curiosity in Finland and Hong Kong (China)". Behavioral Sciences, 2026. Vol. 16, № 8. 1387. MDPI
2. **Zhan Zehui, He Luyao, Zhong Xuanyan.** "How does problem-solving pedagogy affect creativity? A meta-analysis of empirical studies". Frontiers in Psychology, 2024. Vol. 15. 1287082. PubMed Central (PMC)

© Ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.